

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ç. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin toplam yüzölçümünün yaklaşık %28'i ormanlarla kaplıdır. Orman varlığı, 2024 yılı itibarıyla 23 milyon 363 bin 84 hektar olarak belirtirmiştir. Ancak orman varlığı iklim krizi, orman yangınları, ormanlık alanların imara açılması, yapılaşma, enerji, maden ve turizm projeleri nedeniyle hızla azalmaktadır. 2018'den itibaren yürürlükte olan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek 16. maddesine dayanarak Cumhurbaşkanı kararıyla çeşitli illerde binlerce hektar alan orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Bilindiği gibi 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesinde 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları, orman sınırları dışına çıkartılır hükmü bulunmaktadır. 2003 yılında 473.000 hektar 2B arazisi bulunduğu duyurulmuştur. 2012 yılında 2B olarak adlandırılan ve orman niteliğini yitirdiği için orman sınırları dışarısına çıkarılan alanların gerçek ve tüzel kişilere satışı olanaklı hale getirilmiştir. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre 2024 yılı sonu itibarıyla bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan alan 662.000 hektardır. Orman vasfını kaybettiği gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan arazilerin satılması, 2002 yılından itibaren birkaç kez Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesine karşın 6292 sayılı Kanun kapsamında, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışı yapılmaktadır. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'nın 21.05.2025 tarihinde yaptığı orman vasfını yitirmiş 2B arazilerinin tapu hakkı sürecinde sona yaklaşıldığı, yaklaşık 100 bin hektarlık alanı kapsayan çalışmanın 2025 yılı sonuna kadar tamamlanacağı ve 5 milyon vatandaşın mülkiyet sorununun çözüleceği açıklamasından sonra "2B" olarak adlandırılan orman vasfını yitirmiş ve devlet mülkiyetinde kalan arazilerin tartışması tekrar gündeme gelmiştir. Şimdiye kadar satışı gerçekleşen 2B arazilerinin tamamına yakının İstanbul, İzmir, Antalya gibi rantı yüksek illerde gerçekleştirildiği, 2B arazilerinin birkaç kez el değiştirilerek amaç dışı kullanıldığı, rantı yüksek olmayan yerlerde ise satılamadığı ifade edilmektedir.

Ormanların korunması ve orman varlıklarının artırılması ekosistemin ve çevresel dengenin sağlanması için kritik öneme sahiptir. Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri almayı devletin yükümlülüğü olarak tanımlamıştır. Türkiye, iklim değişikliği mücadele edilmesi için 1992 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni (BMİDÇS), 1997 yılında Kyoto Protokolü'nü ve 2015 yılında 2020 sonrası iklim değişikliği rejiminin çerçevesini oluşturan Paris Anlaşması'nı kabul etmiştir. Paris Anlaşması ile küresel sıcaklık artışının 1,5 °C ile sınırlandırılması hedefine ulaşılabilmesi için, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını, artıştan azaltma yoluyla %41 azaltma ve 2050 civarında net sıfır emisyonu ulaşma taahhüdünü vermiştir. Ormanlar, iklim değişikliğiyle mücadelede hem doğal karbon yutağı hem de ekosistem sağlayıcısıdır. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) çerçevesinde çeşitli sektörlerde sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik planlar ve bu çerçevede orman yutak alanlarının artırılması vurgulanmıştır. Bilim insanları 2003 yılından itibaren büyük ölçekli ağaçlandırma projeleri başlatmasına karşın çoğu yerde verim alınamadığına, orman niteliğini kaybetmiş yerlerin ormancılık yönünden geri kazanılabilir veya ıslah edilebilir araziler olduğuna, 2B ve Cumhurbaşkanı kararı ile orman alanı dışına çıkartılan alanların orman vasfını asla yitirmediğine ve ağaçlandırma çalışmalarının bu alanlarda yapılması gerektiğine ve bu alanların ıslah edilebileceğine dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız resmi verilerine göre 2012–2025 Haziran ayı itibarıyla 2B maddesi ve Cumhurbaşkanı kararı ile ne kadar alan orman sınırları dışına çıkartılarak Hazineye verilmiştir?
- 2- 2B statüsüne alınan alanların orman vasfını yitirme süreçleri neye göre belirlenmektedir?
- 3- Günümüze kadar kaç hektar 2B arazisi satılmış ve ne kadar gelir elde edilmiştir? Satılan alanların illere göre dağılımı nedir?
- 3- 100.000 hektar 2B alanında tapu haklarının 2025 yılı içinde belirleneceği ve 5 milyon kişiye tapu verileceği açıklamasının gerçekçi olmadığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır? 5 milyon kişi nasıl öngörülmüştür?
- 4- 100.000 hektar 2B alanı hangi illerde dir?
- 5- 2025 yılı sonuna kadar satışı yapılacak 2B arazilerinin rayiç bedeli belirlenmiş midir? Satış fiyatları belirlenirken piyasa değeri mi yoksa özel bir hesaplama yöntemi mi esas alınmaktadır? Ne kadar gelir öngörülmektedir?

- 6- Bu alanların imara açılmasıyla oluşabilecek rant artışları nasıl kontrol altına alınacaktır?
- 7- Satılan 2B arazilerinin kullanım amacına ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen bir izleme ve değerlendirme süreci bulunmakta mıdır? Satış sonrası bu alanlarda yapılaşmalar nasıl denetlenmektedir?
- 8- Satışı yapılacak 2B arazilerinin imar planları tamamlanmış mıdır?
- 9- 2B arazilerinin tamamına yakınının İstanbul, İzmir, Antalya gibi rantı yüksek büyük kent illerde gerçekleştirildiği, bu illerde 2B arazilerinin el değiştirerek amaç dışı kullanıldığı iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 10- Satışı yapılacak olan 2B arazilerinin büyük şirketler tarafından toplu alımlar yoluyla edinilmesinin önüne geçmek için ne gibi önlemler alınmıştır?
- 11- 2B alanlarının satışa çıkarılmasının orman varlığı, ekosistem ve biyoçeşitlilik üzerinde ne gibi olumsuz etkiler yaratacağı konusunda çalışmanız var mıdır?
- 12- Kadastro çalışmaları devam eden 2B alanlarında yeniden ağaçlandırma çalışmalarının yapılması için girişimleriniz olacak mıdır?
- 13- İklim değişikliği ile mücadelede Paris Anlaşması taahhütlerinin yerine getirilmesi için orman varlığını arttırılmasına yönelik ilgili kurumlarla ne gibi çalışmalarınız vardır?
- 14- Orman sınırı dışına çıkartılan alanlara karşılık Tarım ve Orman Bakanlığı'na hangi illerde ne kadar alan ağaçlandırılması için tahsis edilmiştir?
- 15- 2B arazilerinin satışına ilişkin süreç şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?